



พัฒนากรวิธีอักษร ๑
เรื่อง การใช้คำ : คำที่มีความหมายเหมือนกัน



คำที่มีความหมายเหมือนกัน (คำไวพจน์)

คำไวพจน์ คือ คำที่มีความหมาย..... แต่มีรูป..... และอาจมีที่มาจากภาษาต่างๆ คำไวพจน์ มีความสำคัญต่องานประพันธ์และงานเขียนหลายประเภท เป็นกลวิธีของการประพันธ์ ที่ทำให้นื่องานของงานนั้นมีความสละสลวย ทรงคุณค่า และชวนอ่านมากยิ่งขึ้น



คำไวพจน์ : นาน

เพลง ©

คำร้อง : พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

ยี่..... ยี่..... ท..... ค..... จี่..... นิ.....
 ชู้..... ชู้..... ส..... แสนมี.....

ยังยืน ยืนยาว ถ..... อยู่ไป นานๆ อ.....
 พวกนี้คือ ยาวนาน นาน ชั่วกัลป์



คำไวพจน์ : ทอง

เพลง ©

คำร้อง : พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

ขอให้เจ้าภาพจงเจริญ คิดทองให้ได้ทอง
 ม..... ไ..... จ..... โ..... หิ..... ก.....

ขอให้เจ้าภาพจงเจริญ คิดเงินให้ได้ทอง
 กี่..... ๒..... ทอง ก..... อุ..... สุ..... คือ ทอง



**คำไวพจน์ : ป่า**

เพลง ©

คำร้อง : พระแสง บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

เพื่อนรักกลับมา

ต้องใช้เวลาเท่าไร

โปรดจงรอได้ไหม

จะข้ามผ่านความแห้งแล้ง

เราจะไปเที่ยวพ.....

พ..... ป่..... ะ..... ก.....

พ..... พ.....

วั..... พ.....

พ..... ว.....

พ..... พ..... ว.....

ไ..... ะ..... ป่า พ.....

ว..... ก็ป่านะเธอ พ.....

**คำไวพจน์ : ช้าง**

เพลง ©

คำร้อง : พระแสง บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

สาร สาร สาร สาร สาร

ม..... ค..... ดำ.....

พ..... ไ..... นั้นไง

ค..... ค..... หั.....

ะ..... น..... กรี หั.....

ก..... ก..... ก.....

ทวีป ทวีป ทวีป

ก..... น..... ดำ.....

ม..... ค..... หั.....

ไอ้เจ้าพวกนี้ มันคือช้าง

มีเขี้ยวได้งวงเรียกว่า งา

มีหู มีตา หางยาว





คำไวพจน์ : นก

เพลง ©

คำร้อง : พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

หากฉันบิน บินไปได้ตั้งนก
หากทิวช บุหรง เคียงปีกษา
โลกมนุษย์แสนกว้างใหญ่เหลือเกิน

ตั้งวิหค ปักษธร ทิชากร
สกุณา ทิวชาติ ที่ไบบิน
ยิ่งมอชิงเพลินจำเริญหัวใจ

นก

ทิวช ทิวชาติ ทิชากร
ปักษวาหน ปักษา
ปักชิน ปักชี สกุณา
สกุณ สุโนก คือนก

ปักษคม ปักษธร
บุหรง คำชวา

ฝั่ง

ภมริน ภมรี ภมร
ภุมริน ภุมเรศ ภุมรา
ภุมรี มธุมักชิกา
ฝั่งว่า มธุพรต มธุการี

มธูป มธุกร
มธุสีห์ นามา

ม้า

วลาหก สินธพ อาชา
แสะ หัย ความหมาย คือน้า

อัสตร อัสวา

ลิง

กบิล กปี กระปี่
มักภูษ สวา วานร

พลีมุข วอกมี

จระเข้

กุมภา กุมภิล กุมภีล
จระเข้ ตะเข้ เรียกขาน

สูงสูมาร สูงสูมารี

ปลา

วาริช มัจฉะ มัจฉา
มีน ตรี นีรจร คือปลา

วารีส มัสยา

(จงจิต นิมมานนรเทพ, ๒๕๕๔)





คำไวพจน์ : ดอกไม้

เพลง ©

คำร้อง : พีระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

เราเคยเจอ จ..... บุ..... พอจะจำ พ้..... บุ.....
 เดินมาชน พ.....และพ..... นี้ออกไม้ กุ..... ไซ้ไหมคะ
 โ.....กัน กุ..... ก..... เรื่องแบบนี้ ม..... บุ.....
 ทำอะไรไปรู้ตัวหน่อยสิ ส่วนก.....ก็ใช้อยู่นะ
 ทำเป็นงไม่พูดอะไรเลย ผ..... และ จ..... นี้น่า
 เอาม.....ของฉันเอาไป ร้อยมาลัยเมื่อไรรับโทรมาหา
 ฉันชื่อ บุ..... หน้า นา หน้า น้ำ หน้า นา หน้า น้ำ น้ำ นา
 ชื่อบุ..... หน้า นา หน้า น้ำ หน้า นา หน้า น้ำ น้ำ นา นา (ซ้ำทั้งหมด)

ต้นไม้

เมอ ตรู รุกขชาติ รุกขา	พฤษชาติ พฤษชา
บาทบ พฤษค์ ทุม ทรม	
ทุกคำนำมาชุมนุม	ต้นไม้ประชุม
เลือกใช้ได้งามตามเสียง	

น้ำ

ชร ชล สลิล สินธุ	อาโป อัมพู
อามพู วารี วารี	
ทีก เนียร ชลาลัย ชลธี	ชลชาติ อุทก มี
ชลัมพู อาปะ วาริน	
ทุกคำคือน้ำอาบกิน	เลือกใช้บทกวี
ไพเราะเสนาะภาษา	

เรือ

นาวา นาเวศ นาวิ	เกตรา ดารณี
ดรณี เหล่านี้คือเรือ	

(จงจิต นิมมานนรเทพ, ๒๕๕๔)





คำไวพจน์ : ดวงอาทิตย์ และ ท้องฟ้า

เพลง ©

คำร้อง : พี่ระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

เก็บต.....ที่เคยส่องฟ้า	ป..... ภ..... ร้า.....
สุ..... สุ..... แสงยิ่งใหญ่	สุ..... ไ..... อ้.....
เก็บร..... ที.....	ที..... ต..... สุ.....
ภ..... ภ..... รั.....	อ้..... ที..... สุ.....
* ธรรมดาเวลาฟ้าครึ้มเมฆหม่น	ค..... โ..... ท้องฟ้า
มีอ้..... โ..... ะ..... น.....	บน..... ที.....
** หากดวงดาวยังเคียงคู่ฟ้า	ด..... คือ ทางดาวจร
ค..... คือ ะ..... ยิ่งใหญ่	รวบรวมไว้ <u>ท้องฟ้า ตะวัน</u> (ซ้ำ * , **)



คำไวพจน์ : ดวงจันทร์

เพลง ©

คำร้อง : พี่ระเสก บริสุทธิ์บัวทิพย์

ทำนองเพลง :

ม..... วับแวมอยู่บนปลายฟ้า	คงล้าอ่อนแรง สึ..... ส่องแสงครึ่งดวง
คืนเหนามันเศร้ามันซึ่มในทรวง	จันทร์เพียงครึ่งดวง คล้ายจันทร์เจ้ารอใคร
จันทร์ ด..... วับแวมมีเพียงครึ่งใบ	คงดั่งกับใจฉันที่มีเพียงครึ่งดวง
คอยรักที่จะเติมเต็มในทรวง	โอ้ใจครึ่งดวงเฝ้ารอมาเนิ่นนาน
* จันทร์ เอ๋ย จันทร์ ที่ลอยเด่นฟ้า	ศ..... โ..... มา จ้..... อี..... บุ.....
ดวงแ..... แ..... ส่องแสงวับวาม	นิ..... นั้น ศ..... นิ.....
** คงจะมี รั..... ในฝัน	ศ..... จันทร์ นิ..... นั้น ศ.....
ตโมหระ ศศิธร นิสาบดี	ศศิลักษณ์ นี้ สรรมานั้นแปลว่า จันทร์
(ซ้ำ * , **)	

ตโมหระ ศศิธร นิสาบดี

ศศิลักษณ์ นี้ สรรมานั้นแปลว่า จันทร์





คำไวพจน์ : สวยงาม

เพลง ©

คำร้อง : พี่ระเสก บริษัทบัวทิพย์

ทำนองเพลง :

ใช่เลย โดนใจฉันเลย ไม่มีมากไป ไม่มีน้อยไป จำ.....ทุกอย่าง

ใช่เลย อ..... ล..... ป..... แสนง..... ป..... รุ..... จ.....นี้เลย ใช่เลย

* ต้องสวยและ..... ะ..... แสนล..... ทุกอย่างกำลังดี คนนี้โ.....

ส..... สวย ส..... แ..... ะ..... บ..... ที่เธอมี แค่นี้ได้เลย

ใช่เลย ร.....นี้เลย ที่รอดั่งนาน ที่ใจต้องการ ร.....นี้เลย ใช่เลย

** ต้องสวยและ..... โ.....ยิ่ง ย..... เก้ โ..... ก..... เท่ คนนี้งามตา

ล..... ล..... ลี..... ะ..... พิ..... อีก โ..... อำ..... โ..... ใช่เลย

นึกไม่ถึงมีคนอย่างเธอ ด้วยซ้ำไป นึกไม่ถึงว่าเธอจะมีตัวตน

จะพูดไงดี เพราะเพริศต้องบอก ใช่เลย ใช่เลย ใช่เลย (ซ้ำ * , **)



คำไวพจน์ : หัวใจ

เพลง ©

คำร้อง : พี่ระเสก บริษัทบัวทิพย์

ทำนองเพลง :

ใครกันอยู่ใน อ..... อุ..... ท..... ม..... ม..... ที่เธอฝัน

คนที่ฉันคิดถึงอยู่ทุกวัน

ในใจของฉันเต็มไปด้วยเธอ

ก..... แ..... ท..... ท..... ฉััน ฤ..... ฤ..... ร..... นั้น

เก็บซ่อนความรักไม่ใกล้ ไม่ไกล

หน้าอกข้างซ้าย ท.....ของเธอ





ภาพช่วยจำคำพ้องความหมาย (คำไวพจน์)^๑

กษัตริย์

ขัตติยะ นฤปตี อติศร	จอมไผท ภูธร
นรราช นรเทพ จักริน	
ภูวไนย ภูวนาถ ภูมินทร์	ภูธเรศ ภูบดีนทร์
จอมภพ จอมเกศ จอมนรา	
ภูมिरาช นรนาถ นาถา	ราชัน ราชา
นฤบาล นฤเทพ นฤเบศ	
นราธิป นโรดม นเรศ	ภูบาล ภูวเนตร
นเรนทร์ นเรศร นรบตี	
พระผ่านฟ้า พระมิ่งโมลี	นิรศร ภูบดี
มหิศร จักรี นรบาล	
จอมคน จอมจักรพาล	สี่สิบเอ็ดคำขาน
หมายถึงพระเจ้าแผ่นดิน	

เทพ

เทวะ เทวัญ เทพดา	สุรางค์ นางฟ้า
อัปสร เทพบุตร เทวี	
รัมภา สุรารักษ์ เจ้าที่	อมราวดี
ความหมายคือเทพเทวา	

พระอินทร์

ตรีโลกนาถ ตรีเนตร โกสินทร์	มัจฉวาน วัชรินทร์
มัจฉวัน มัจฉวา โกสิย	
สหสนัยน์ สุเรนทร์ สุรบตี	มเหินทร์ วัชร
เทพบดี สุรินทร์ อินทรา	

^๑ จงจิต (กล้วยไม้) นิมมานนรเทพ. (๒๕๕๔). ภาพช่วยจำ คำที่มักใช้ผิด. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า ๘๒ - ๘๖.





ผู้หญิง

นงเยาว์ กัญญา นารี	พฐ ยุวดี
อิตถิ ทรามเชย ทรามวัย	
สายสมร สายสวาท อรไท	ดวงตา ดวงใจ
ดรุณี ดวงสมร นงคราญ	
สร้อยสุดา นวลหง (๑) นงพาล	เยาวลักษณ์ เยาวมาลย์
เยาวยอด เยาวเรศ เยาวภา	
นงพุด นงโพธิ์ ขนิษฐา	ขวัญใจ ขวัญตา
โฉมตรู โฉมยง โฉมศรี	
กัลยา นาเรศ นรี	จอมขวัญ กัลยาณี
ขวัญอ่อน งามงอน โฉมงาม	
นงนุช นงพะงา นงราม	อีกมาตุคาม
เกน (๒) เกศินี คือหญิง	

(๑) นวลหง อ่านว่า [นวน – ละ – หง]

(๒) เกน [เกน] ภาษาชวา แปลว่า นาง

ศัตรู

เวรี อมิตร ศัตรู	ปัจจามิตร रिปู
ปัจนิก ไพริน ไพรี	
ปฏิปักษ์ ประปักษ์ เหล่านี้	อริ ปร ก็มี
ความหมายก็คือศัตรู	

ใหญ่

เป้ง เชื่อง ลั้งๆ โหฬาร	พระหา ไพศาล
มหิมา มหิมา ทังน	
ใหญ่ โต โหฬาริก นั้น	ทโมน พ้องกัน
สรรค่านำไปใช้เขียน	

